

Generelle retningslinjer for veiledet praksis

Retningslinjene gjelder tannleger som etter vedtak fra Helsedirektoratet må gjennomføre klinisk praksis for å få autorisasjon. Retningslinjene angir generelle retningslinjer for veiledet praksis. Det spesifikke grunnlaget for praksis i den enkelte sak angis i vedtaket kandidaten har fått fra Helsedirektoratet.

Formål og Innhold

Veiledet praksis forutsetter en midlertidig lisens som tannlege fra Helsedirektoratet. En lisens gis i denne sammenheng som et ledd i et kvalifiseringsløp mot autorisasjon som tannlege. Lisensen gir rett til å bruke tittelen og utøve yrket som tannlege, men er begrenset i tid og forutsetter arbeid under veiledning av en autorisert tannlege.

Formål med praksis er at kandidaten skal godtgjøre at han eller hun har nødvendig kyndighet for å kunne arbeide som tannlege i Norge. Dette vil si at kandidaten etter gjennomført praksis må inneha kunnskaper og ferdigheter på samme nivå som en nyutdannet tannlege med norsk utdanning for å kunne få autorisasjon.

Krav til praksis

Veiledet praksis må være klinisk rettet med hovedvekt på forebygging, diagnostikk og behandling av personer med orale lidelser. For at praksis skal kunne godkjennes, er det et krav at kandidaten får tilgang til et variert pasientgrunnlag tilpasset sitt behov og nivå. Veiledet praksis må inngå som en integrert del av det odontologiske arbeidsfellesskapet på praksisstedet.

Veiledet praksisperiode må som hovedregel være i tilnærmet full stilling (37,5 timer pr. uke). Praksisperiode i under 50 % stilling godkjennes ikke. Hvis praksis gjennomføres ved flere praksissteder, må minst tre måneder av praksisperioden være gjennomført ved samme praksissted.

Det forutsettes at veileder ikke er inhabil i forhold til tannlegen på lisens jf. forvaltningslovens habilitetsbestemmelser.¹ Ved tvil om veileder er inhabil kan Helsedirektoratet kontaktes for veiledning om regelverket. Dersom veileder blir å anse som inhabil, må kandidaten påregne å bli pålagt å gjennomføre hele eller deler av praksisperioden på nytt under en ny og uavhengig veileder.

Arbeidsgivers/praksiseiers ansvar

Det bør skrives kontrakt mellom arbeidsgiver/praksiseier og kandidaten for veiledningsperioden. Arbeidsgiver/praksiseier har systemansvaret for at den helsehjelp som ytes, er forsvarlig.

Før praksisperioden starter, skal arbeidsgiver/praksiseier vurdere om kandidaten har nødvendige språkferdigheter for å kunne gjennomføre praksis og ivareta pasientens sikkerhet.

Arbeidsgiver/praksiseier må gjøre seg kjent med hvilke betingelser som ligger i vedtaket fra Helsedirektoratet og utnevne en faglig hovedveileder.

Videre skal arbeidsgiver/praksiseier kontrollere at kandidaten er innmeldt i Norsk Pasientskadeerstatning og dekket av ev. øvrige forsikringsordninger klinikken har i forbindelse med økonomisk ansvar som kan oppstå overfor pasienter som følge av yrkesutøvelse som tannlege.

¹ Ifølge forvaltningsloven § 6 vil veileder være inhabil hvis han/hun er i slekt eller svogerskap med kandidaten i opp- eller nedstigende linje eller i sidelinje så nær som søsken, eller dersom han/hun er eller har vært gift eller forlovet med, eller er i fosterfamilie med, kandidaten. Veileder som er verge eller fullmektig for kandidaten vil også være inhabil. Videre vil en tannlege være inhabil som veileder dersom det foreligger andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til hans/hennes upartiskhet i veilederrollen.

Veileders ansvar

Veileder må være norskautorisert tannlege med minimum to års sammenhengende arbeidserfaring som tannlege. Veileder skal, før praksisperiodens start, ha lest og satt seg inn i vedtaket med de betingelser og vilkår som kandidaten har fått fra Helsedirektoratet.

Veileder skal fortløpende vurdere kandidatens kunnskaper og kliniske ferdigheter og fører tilsyn med det arbeidet som utføres. Veileder skal gi jevnlig tilbakemeldinger om dette til kandidaten.

Veileder skal anbefale kompenserende tiltak som eventuelt er nødvendig for å oppnå tilstrekkelige kunnskaper og ferdigheter.

Kandidatens ansvar

Det er kandidatens eget ansvar å skaffe praksissted. Helsedirektoratets generelle retningslinjer for veiledet praksis skal legges til grunn.

En lisens som tannlege gir rett til å arbeide som tannlege under veiledning. Kandidaten har likevel et selvstendig ansvar for å sette seg inn i de lover og regler som gjelder for yrkesutøvelsen, herunder Helsepersonellovens forsvarlighetskrav.

Dokumentasjon, evaluering og egnethetsvurdering

Den som utsteder attester skal, jf. helsepersonelloven § 15, 1. avsnitt om krav til attester, være varsom, nøyaktig og objektiv. Attester skal være korrekte og bare inneholde opplysninger som er nødvendige for formålet, og må inneholde alle opplysninger som helsepersonellet bør forstå er av betydning for mottakeren og for formålet med attesten.

Veileder foretar en faglig vurdering av tannlegen på lisens og er innforstått med at en positiv veiledningsattest innebærer at denne er å anse som egnet til selvstendig virke som tannlege. Attest bør skrives minimum to måneder før kandidatens lisens utløper.

Kandidaten må etter gjennomført praksis inneha kunnskaper, ferdigheter og holdninger tilsvarende en nyutdannet tannlege med norsk utdanning for å kunne få autorisasjon.

Attest på fullført og bestått praksisperiode skal minst inneholde følgende:

- Beskrivelse av behandlingstilbud og pasientgrupper på praksisstedet.
- Praksisperiodens varighet og kandidatens stillingsandel.
- Hvilke arbeidsoppgaver kandidaten har utført.

Dersom kandidaten på tidspunktet når attest skal skrives, ikke oppfyller de forventninger som stilles til kunnskaper, ferdigheter og holdninger, finnes det i hovedsak tre muligheter:

- 1) *Forlenge lisensperioden.* Kandidaten søker Helsedirektoratet om forlengelse i god tid før lisensen løper ut. Ved en slik søknad må det legges ved attest på veiledningsforhold hvor det klart fremgår hvor lang tid veileder anser at tannlegen på lisens vil trenge for å kunne få bestått praksisperioden.
- 2) *Anbefale at kandidaten tar bestemte kurs* som dekker mangler i kunnskaper og ferdigheter som veileder har påpekt.
- 3) *Avslutte prøveperioden.* Dersom det å forlenge praksisperioden eller ytterligere kursing ikke vil avstedkomme noen endring i en negativ sluttattest, avsluttes prøveperioden. Veileder sender grunnlagt melding til Helsedirektoratet med kopi til kandidaten.